

3. juli 2007

**Referat af møde i FØJOs bestyrelse
torsdag den 14. juni 2007
hos DFFE, København**

Til stede

Thomas Harttung, Søren E. Frandsen, Erik Steen Jensen, Stig Milan Thamsborg, Dorte Lau Baggesen, og Anne Bach samt Erik Steen Kristensen og Claus Bo Andreasen (referent).

Vicedirektør Morten Lautrup-Larsen, DFFE deltog i den indledende del af mødet, mens Per Sjørup, som er gæsteforsker hos FØJO, deltog i hele mødet.

Fraværende

Der var afbud fra Lisbeth Munksgaard, Inge Tetens, Hanne Bach, Anne Bach, Henrik Refsgaard, Ole Olsen og Karen Søegaard.

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Bemærkninger til referat fra bestyrelsesmødet den 9. maj 2007
3. FVM's ønsker og forventninger til videnssyntesen
4. Fremdrift i videnssyntesen om vækst og udvikling i dansk økologi, herunder referat og opfølgning på møderne i arbejdsgruppe 1+4 og 2 henholdsvis den 31. maj og 1. juni 2007 (se <http://ecowiki.org/OekologiskUdvikling/HomePage>)
5. Foreløbigt budget for videnssyntesen
6. Nedsættelse af arbejdsgruppe 5 (strategigruppe)
7. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden

Thomas Harttung (TH) bød velkommen til bestyrelsesmødet. Han beklagede det forholdsvis store mandefald (m/k); men kunne konstatere at bestyrelsen var beslutningsdygtig.

TH meddelte, at vicedirektør Morten Lautrup-Larsen fra DFFE var til rådighed for en orientering om Fødevareministeriets ønsker og forventninger til videnssyntesearbejdet. Han foreslog, at orienteringen kom på som nyt punkt 3. Der var tilslutning til dette, og dagsordenen blev herefter godkendt.

TH rettede en særlig velkomst til Per Sørup (PS), der er afdelingsleder på det europæiske Joint Research Centre for "Agriculture and Life Sciences" i Sevilla i Spanien. PS har orlov og fungerer i sin orlovsperiode som gæsteforsker på Forskningscenter Foulum, hvor han bl.a. vil stille sin ekspertise til rådighed for videnssynteseprojektet.

2. Bemærkninger til referat fra bestyrelsesmødet den 9. maj 2007

I referatet er det angivet, at "Bestyrelsen hæftede sig ved, at der er tale om et forskningsbaseret arbejde og ikke en myndighedsopgave". Der skulle rettelig have stået "Bestyrelsen hæftede sig ved, at der er tale om et forskningsbaseret myndighedsopgave".

3. FVM's og DFFE's ønsker og forventninger til videnssyntesen

TH bød velkommen til Morten Lautrup-Larsen, som ud over at være vicedirektør i DFFE er formand for Det Økologiske Fødevareråd og formand for "Governing Board" i ERA-net projektet CORE Organic.

Morten Lautrup-Larsen (MOLL) er FØJO's opdragsgiver på videnssynteseprojektet. For at sikre at der i FØJO's bestyrelse er fuld klarhed over de ønsker og forventninger, som DFFE og Fødevareministeriet har til videnssyntesen, er Morten blevet bedt om at give et kort oplæg.

MOLL redegjorde for ministeriets forventninger. Videnssyntesen skal samle og operationalisere den eksisterende viden på området. På baggrund af videnssyntesen skal der udarbejdes konkrete anbefalinger, som skal kunne anvendes i forbindelse med udformningen af fremtidige strategier på området. Videnssyntesen skal i den forbindelse belyse områder, hvor økologi kan spille en vigtig rolle. Det kan f.eks. være landdistriktsudvikling og udvikling af lokale fødevareproduktioner.

MOLL understregede, at ministeriet finder det vigtigt, at der i videnssyntesearbejdet tænkes markedsbaseret – og ikke kun på primærproduktionen. Videnssyntesen skal således undersøge mulighederne for vækst og en markedsbaseret udvikling, som ikke er afhængig af offentlig støtte.

Videnssyntesen må ikke være indadskuende, men forholde sig til de spørgsmål, som opstår i forbindelse med globalisering; det kan være i forhold øget udbud og konkurrence, men også i forhold til mulighederne for international arbejdsdeling og udvikling i ulandene.

Endelig tilkendegav MOLL, at han er glad for den åbne arbejdsform, som gør det muligt at følge arbejdet.

Diskussion

MOLL blev indledningsvis spurgt om, hvem det er, der ønsker vækst, og hvordan sammenhængen er mellem ønsket om internationalt fokus og den økologiske målsætning om "lokal produktion".

MOLL forklarede, at der er et bredt politisk ønske om vækst i økologisk jordbrug, og at økologisk jordbrug er nødt til at forholde sig til de ændringer og udfordringer, der opstår som følge af den øgede efterspørgsel og den deraf følgende stigende internationale interesse.

Det er langt hen ad vejen forbrugernes efterspørgsel, som vil bestemme udviklingen. Og hvis det økologiske jordbrug i Danmark ikke medvirker til at imødekomme efterspørgslen, så er der andre, der vil gøre det. Det økologiske jordbrug bør derfor være meget opmærksom på, at det internationale samarbejde åbner for nogle muligheder for udvikling, både i Danmark og i den tredje verden.

På et spørgsmål om, hvorvidt der ønskes større fokus på EU regler m.m., svarede MOLL at det er op til projektet at tage bestik af, hvad det er relevant at inddrage.

MOLL blev spurgt om resultaterne af videnssynthesen skal rette sig mod Det Rådgivende Fødevarerudvalg eller mod departementet og hvor detaljeret resultaterne skal være.

MOLL svarede, at der ikke ønskes nogen detaljeret strategi, men et videnbaseret materiale, som giver grundlag for at kunne udforme overordnede strategier og "policies". Jo klarere anbefalingerne er, jo bedre, men det vil være op til det politiske system at udlede den ønskede politik.

På et spørgsmål om formen svarede MOLL, at der ønskes en form for "hvidbog", som på en forholdsvis kortfattet måde samler anbefalingerne og baggrunden for dem. Forskerne er naturligvis velkomne til at udarbejde forskningspublikationer m.m., men det er ikke noget krav.

TH takkede MOLL for oplægget og deltagelse i diskussionen. Han fandt, at FØJO nu var blevet rigtigt godt rustet til at kunne udføre arbejdet.

MOLL forlod mødet.

4. Fremdrift i videnssynthesen m.m.

Erik Steen Kristensen (ESK) gav et oplæg, som dels introducerede de væsentligste elementer i videnssynthesen, dels opsummerede de centrale synspunkter fra møderne i arbejdsgrupper og brugerudvalg. Præsentationen er vedlagt.

Dorte Lau Baggesen (DLB) fandt, at det store fokus på kvæg var rimeligt, set i lyset af vanskelighederne med at etablere en produktion af oksekød, men hun fandt, at videnssynthesen i større omfang bør inddrage de øvrige husdyrarter.

DLB fortalte endvidere, at en række af de problemstillinger, som nævnes i forbindelse med øget international handel med økologiske fødevarer (længere forsyningskæder, fødevarsikkerhed m.m.), undersøges i et nyt CORE Organic projekt.

Erik Steen Jensen (ESJ) fandt, at de tre strategier har central betydning i videnssynthesearbejdet. Han fandt dog, at strategi 3 (alternativ innovativ) med fordel også kunne omfatte innovation i forhold til natur og miljø. Det vil sige innovation i forhold til offentlige goder. ESJ fandt endvidere, at der i videnssynthesen bør være stor vægt på at sikre troværdighed og de økologiske principper, bl.a. om lokal produktion.

5. Foreløbigt budget for videnssynthesen

Erik Steen Kristensen (ESK) fremlagde oplæg til budget for videnssynthesen. Et af forslagene var bl.a., at der afsættes 250.000 kr. til at undersøge spørgsmål vedr. produktion af oksekød og gennem modelstudier (spørgsmål 9).

Søren Frandsen (SF) refererede indledningsvist til sidste bestyrelsesmøde, hvor det blev aftalt, at en tredjedel skulle anvendes på sekretariatsfunktioner, mens to tredjedele skulle kunne anvendes til kapitler. SF fandt, at det er problematisk at anvende en forholdsvis stor del af bevillingen på at skabe ny viden. Det er særligt problematisk at gøre det i den indledende fase, idet der qua det indledende

arbejde kan opstå andre spørgsmål, som skal forfølges yderligere. Det vil der så ikke være mulighed for, hvis pengene er anvendt.

Endvidere fandt SF m.fl., at der jf. oplægget fra DFFE er blevet bedt om en udredning af eksisterende viden på området. Der er ikke bedt om ny forskning – ligesom der heller ikke er afsat et tilstrækkeligt budget til ny forskning. I den forbindelse fandt SF at budgettet i større omfang skulle kobles til videnssynesens hovedområder, dvs. arbejdsgrupperne, således at fordelingen af midler blev mere gennemskuelig – og ligelig.

ESK forklarede, at budgettet inkluderer både drift og overheads, derfor anvendes der faktisk mindre end en tredjedel til sekretariatsarbejde.

ESK medgav, at modelleringen omkring oksekød ville resulteret i ny viden; problemet er imidlertid at FØJO ikke har et forskningsprojekt på økologisk oksekød. I forhold til innovation og markedsudvikling er det lige præcis på dette område, at der er et stort behov. Størstedelen af det økologiske oksekød afsættes i dag som konventionelt, men med relativt begrænsede midler kunne mulighederne for innovation og udvikling på området afdækkes.

På en række andre områder, bl.a. på forbrugerområdet, er der FØJO III projekter i gang, som kan levere viden direkte til videnssynesen. På disse områder er der således et meget begrænset behov for tilførsel af ressourcer i forhold til at få en oversigt over den eksisterende viden.

TH konkluderede, at bestyrelsen ikke for nærværende finder, at der skal iværksættes større modelleringsarbejde. På den baggrund udarbejdes et nyt budget, som viser det forventede forbrug inden hovedområderne. Det forventes samtidig, at kun en mindre del af budgettet vil blive anvendt i videnssynesens indledende fase, det vil sige frem til begyndelsen af oktober.

Samtidig opfordrede TH institutionerne til selv at iværksætte relevant modellering. Arbejdet kan passende finansieres via myndighedsberedskabet.

6. Nedsættelse af arbejdsgruppe 5 (strategigruppe)

TH introducerede det udsendte oplæg til nedsættelse af en tværfaglig strategigruppe; det vil sige en femte arbejdsgruppe, som på vegne af FØJO's bestyrelse skal medvirke til at koordinere det tværgående arbejde med henblik på at sikre, at resultaterne er i overensstemmelse med udredningens formål og delmål.

Bestyrelsen var enig i behovet, men diskuterede om det var en styregruppe eller en følgegruppe. Der var enighed om, at det er bestyrelsen, som har det overordnede ansvar for videnssynesen, men at strategigruppen har ansvaret for at "presse", så der kommer relevante resultater ud af arbejdet. Det gælder både i forhold til form og indhold. Følgende blev udpeget til gruppen:

Repræsentanter fra FØJO's bestyrelse

Thomas Harttung (formand), Søren E. Frandsen, KU, Ole Olsen, DJF og Inge Tetens, DTU

Repræsentanter for de økologiske aktører

Gert Holst Hansen, DL og Paul Holmbeck, ØL. Der vil senere blive udpeget en repræsentant for de økologiske virksomheder.

7. Eventuelt

Per Sørup (PS) afsluttede mødet med en række forslag og overvejelser omkring vidensyntesearbejdet. Præsentationen er efterfølgende sendt til bestyrelsen.